

ANALÝZA

10. 01. 2017

Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí a v roce 2016.

Ve 4. čtvrtletí 2016 vzrostly spotřebitelské ceny proti 3. čtvrtletí 2016 o 0,4 %. V meziročním srovnání vzrostly spotřebitelské ceny ve 4. čtvrtletí 2016 o 1,4 %, což je o 0,9 procentního bodu více než ve 3. čtvrtletí 2016.

Mezičtvrtletní vývoj spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2016 ovlivnilo zejména zvýšení cen v oddílech odívání a obuv, doprava, potraviny a nealkoholické nápoje, stravování a ubytování. V oddíle odívání a obuv rostly ceny oděvů o 4,0 % a obuvi o 6,9 % v důsledku vyšších cen nových sezónních modelů nabízených na trhu zejména v říjnu. Růst cen v oddíle doprava ovlivnilo zvýšení cen pohonných hmot o 2,0 %. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje vzrostly ceny mléka o 6,6 %, vajec o 17,4 %, sýrů o 8,0 %, másla o 11,5 %. Rostly též ceny sezónního ovoce a zeleniny. V oddíle stravování a ubytování vzrostly ceny stravovacích služeb o 1,9 %. Protisměrně, tj. na snižování cenové hladiny, působil především pokles cen v oddíle rekreace a kultura, kde klesly ceny dovolených s komplexními službami o 10,4 % v důsledku skončení hlavní rekreační sezóny. Průměrná meziměsíční změna úhrnného indexu spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2016 byla 0,3 %, ve 3. čtvrtletí 2016 to bylo 0,0 %.

Indexy spotřebitelských cen (předchozí čtvrtletí = 100)

ODDÍL	2015	2016			
	4. čtvrtletí	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
ÚHRN	99,5	100,4	100,5	100,2	100,4
Potraviny a nealkoholické nápoje	99,1	100,8	99,8	99,5	101,2
Alkoholické nápoje a tabák	99,3	102,5	102,3	100,4	99,9
Odívání a obuv	105,3	96,0	103,4	97,4	104,7
Bydlení, voda, energie, paliva	100,2	100,3	99,9	100,0	100,3
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	99,7	100,4	100,0	99,9	99,5
Zdraví	99,5	100,7	101,8	100,6	99,7
Doprava	97,7	97,6	101,7	100,7	101,1
Pošty a telekomunikace	99,9	99,9	100,0	100,4	99,2
Rekreace a kultura	97,8	102,2	98,8	102,0	97,7
Vzdělávání	100,7	99,9	99,9	100,7	101,3
Stravování a ubytování	99,9	100,3	100,5	100,5	101,4
Ostatní zboží a služby	100,0	100,5	100,7	100,1	100,2

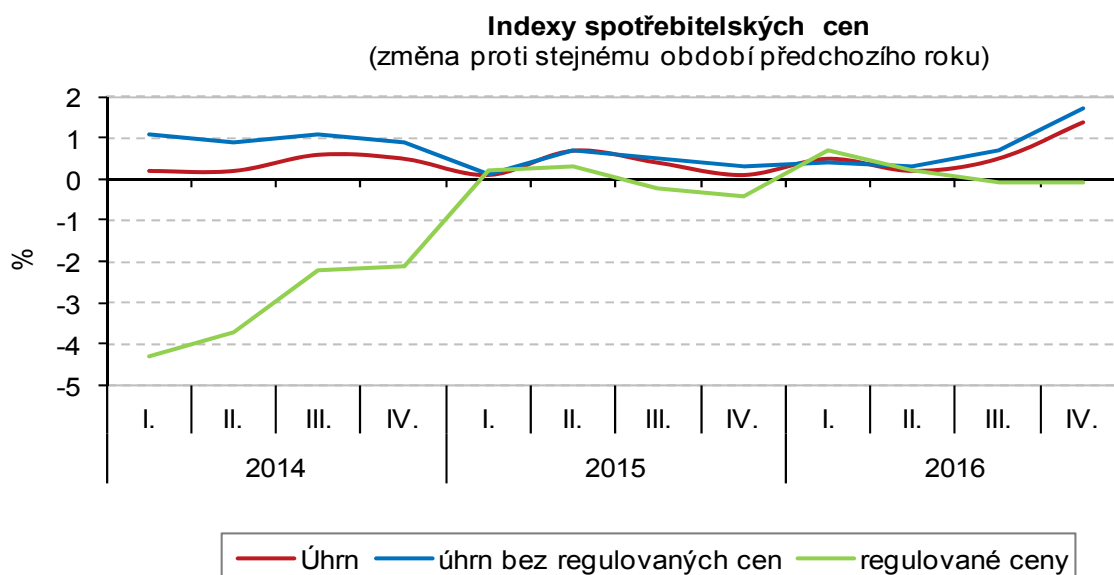
Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

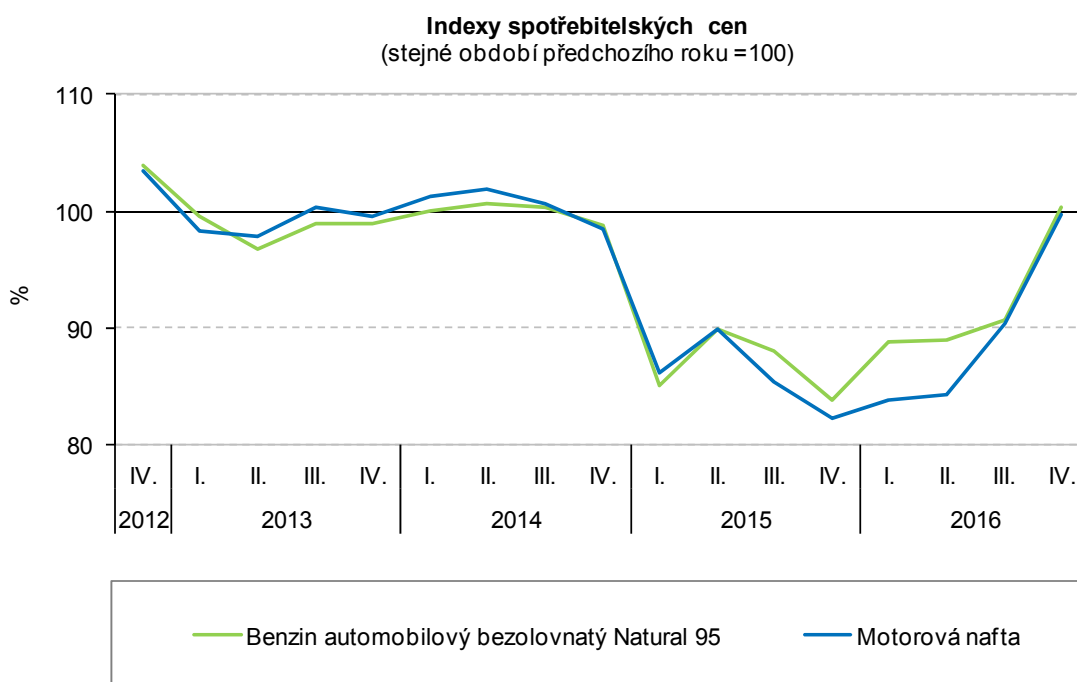
Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny ve **4. čtvrtletí 2016 proti 4. čtvrtletí 2015** o 1,4 %, což bylo o 0,9 procentního bodu více než v 3. čtvrtletí. Tento vývoj ovlivnil jednak přechod z cenového poklesu v růst v oddíle doprava a v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, jednak zrychlení růstu cen v oddíle stravování a ubytování. Opačně, tj. na snižování cenové hladiny, působilo především zpomalení růstu cen v oddíle odívání a obuv a dále přechod z růstu v pokles v oddíle pošty a telekomunikace. V oddíle bytové vybavení, zařízení domácnosti ceny klesly o 0,2 % (ve 3. čtvrtletí se ceny nezměnily).

Změny ve vývoji cen ve 4. čtvrtletí 2016 se promítly ve zrychlení meziročního růstu tržních cen na 1,7 % z 0,7 % ve 3. čtvrtletí. Regulované ceny klesly ve 4. čtvrtletí stejně jako ve 3. čtvrtletí o 0,1 % .

ANALÝZA

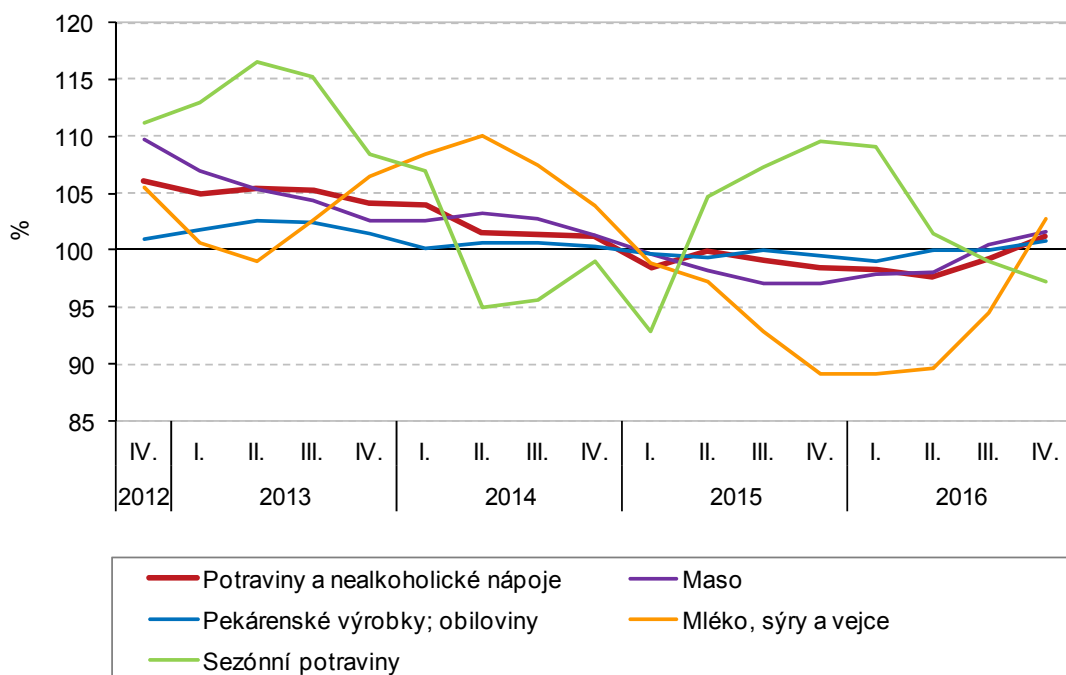
V oddíle **doprava** došlo poprvé od 3. čtvrtletí 2014 k růstu cen. To bylo způsobeno vývojem cen pohonných hmot, které od prosince 2014 soustavně meziročně klesaly s tím, že jejich pokles dosáhl v listopadu 2015 maxima (-17,6 %). Po většinu roku 2016 trval meziroční pokles cen pohonných hmot, který se od srpna postupně zmírňoval, až přešel v prosinci v růst o 4,3 %.

V oddíle **potravin a nealkoholické nápoje** ceny poprvé od 4. čtvrtletí 2014 vzrostly. Ceny masa vzrostly o 1,6 %, z toho vepřového masa o 6,4 %. Ceny ryb stouply o 6,0 %. Růst cen ve skupině mléko, sýry, vejce činil ve 4. čtvrtletí 2,8 %, z toho ceny vajec vzrostly o 6,5 %, sýrů o 10,4 %, ostatních mléčných výrobků o 0,4 %. Ceny olejů a tuků vzrostly o 3,9 %, z toho másla o 10,8 %. Ceny cukru vzrostly o 23,0 %. Ceny chleba vzrostly o 1,3 %, zatímco ceny mouky klesly o 9,4 %. Ceny jogurtů klesly o 6,5 % a ceny mléka o 1,8 %. Ceny ovoce klesly o 4,0 % (ve 3. čtvrtletí o 4,8 %). Ceny zeleniny klesly o 4,5 %, z toho ceny brambor o 16,3 % (ve 3. čtvrtletí nárůst o 0,6 % resp. o 7,5 %).

ANALÝZA

Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

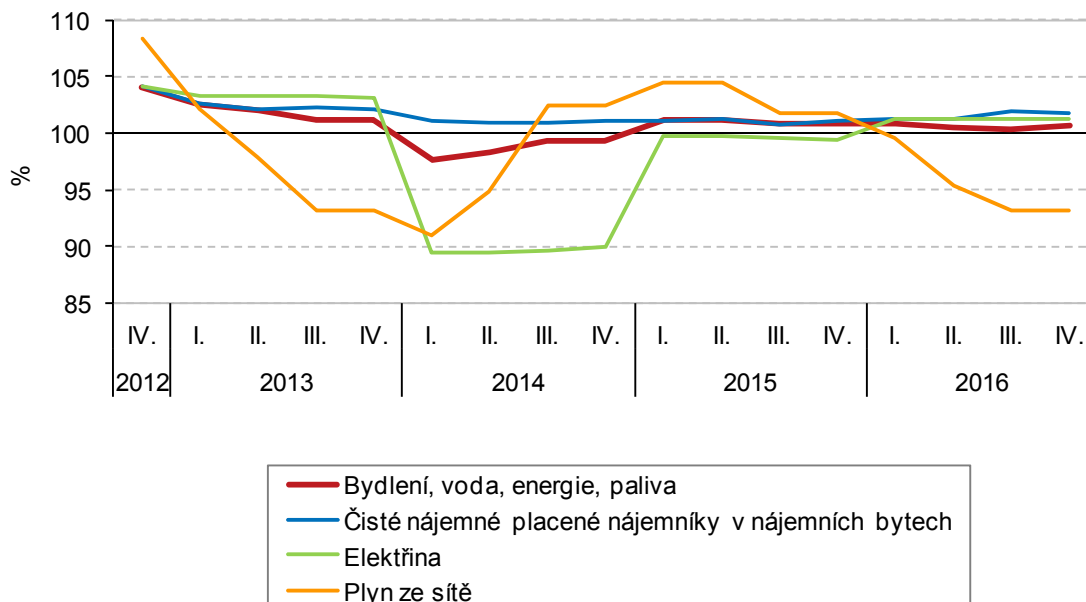

Růst spotřebitelských cen v oddíle **stravování a ubytování** byl ovlivněn růstem cen stravovacích služeb o 3,0 % (ve 3. čtvrtletí o 1,3 %) a cen ubytovacích služeb o 0,9 % (ve 3. čtvrtletí o 0,6 %).

V oddíle **bydlení** mírně zrychlil cenový růst vlivem zvýšení cen tuhých paliv o 2,5 % (ve 3. čtvrtletí o 1,0 %) a cen služeb pro běžnou údržbu a opravy bytu o 2,5 % (ve 3. čtvrtletí o 1,9 %). Ceny elektřiny byly v obou čtvrtletích shodně vyšší o 1,2 %. Shodný meziroční růst v obou čtvrtletích zaznamenaly i ceny vodného a stočného, které vzrostly o 1,6 %, resp. 5,3 %. Ceny zemního plynu klesly v obou čtvrtletích shodně o 6,9 %. Ceny čistého nájemného vzrostly o 1,7 % a tepla o 1,1 %.

ANALÝZA

Indexy spotřebitelských cen
(stejná období předchozího roku = 100)

V oddíle **odívání a obuv** došlo ve 4. čtvrtletí 2016 ke zpomalení meziročního růstu cen, přičemž ceny oděvů vzrostly o 0,2 % (ve 3. čtvrtletí o 0,9 %) a ceny obuvi o 4,1 % (ve 3. čtvrtletí o 4,6 %).

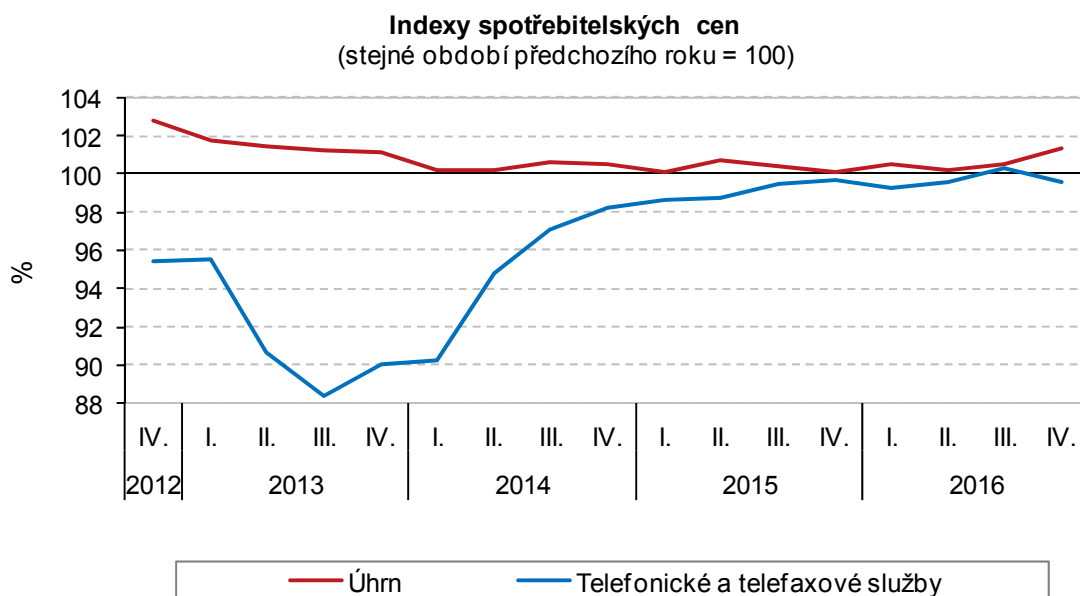
V oddíle **rekreace a kultura** způsobilo zpomalení cenového růstu zejména mírné zrychlení poklesu cen zařízení pro příjem, záznam a reprodukci obrazu a zvuku na -8,7 % (z -6,7 % ve 3. čtvrtletí). U hraček došlo k poklesu cen o 0,8 % (ve 3. čtvrtletí růst o 0,6 %).

Zrychlení meziročního cenového růstu v oddíle **ostatní zboží a služby** bylo způsobeno zvýšením cen kosmetického zboží o 2,9 % (ve 3. čtvrtletí o 2,0 %).

V oddíle **alkoholické nápoje a tabák** vzrostly ceny piva o 4,9 % (ve 3. čtvrtletí o 2,9 %) a ceny tabákových výrobků o 6,4 % (ve 3. čtvrtletí o 5,7 %).

ANALÝZA

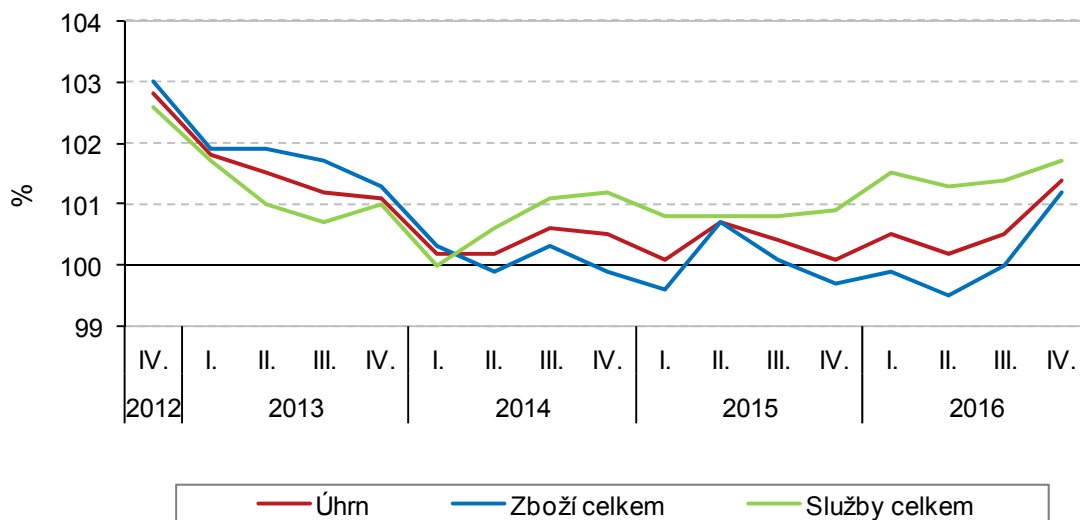
Vlivem slevových akcí poskytovatelů telefonických služeb přešly ceny v oddíle **pošty a telekomunikace** v pokles o 0,5 % (ve 3. čtvrtletí růst o 0,1 %). Ceny poštovních služeb vzrostly o 15,2 %.

Ceny **zboží úhrnem** vzrostly ve 4. čtvrtletí 2016 o 1,2 % (ve 3. čtvrtletí změna o 0,0 %), růst cen **služeb** mírně zrychlil na 1,7 % (z 1,4 % ve 3. čtvrtletí).

ANALÝZA

Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

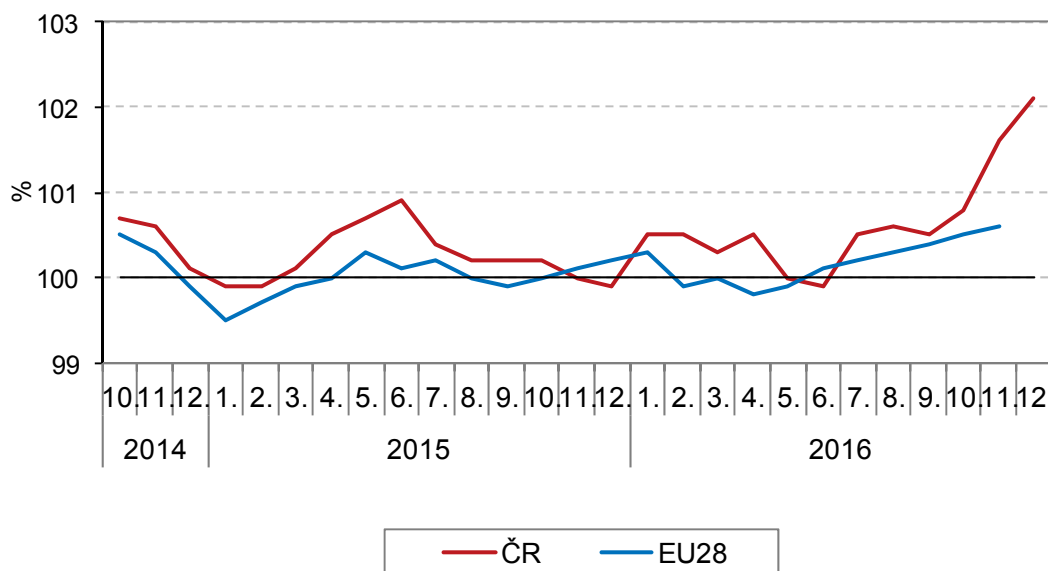

Harmonizovaný index spotřebitelských cen v zóně EU28

Meziroční přírůstek harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) 28 členských zemí EU byl podle údajů Eurostatu v říjnu 0,5 % a v listopadu 0,6 %. V ČR byly meziroční hodnoty HICP v těchto měsících 0,8 %, resp. 1,6 %. Podle předběžných výpočtů vzrostl v prosinci HICP v ČR meziročně o 2,1 %. Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že vývoj inflace byl v ČR i EU až do 3. čtvrtletí 2016 obdobný. Ke konci roku 2016 hodnoty HICP v ČR oproti EU výrazněji rostly. Od poloviny roku 2014 byly hodnoty HICP v ČR (s výjimkou konce roku 2015 a června 2016) vyšší než hodnoty HICP v EU28. V jednotlivých měsících roku 2015 i 2016 zaznamenala řada zemí EU meziroční pokles HICP. V listopadu se tento vývoj týkal šesti zemí s poklesem v rozmezí od -0,2 % (v Irsku, Řecku, Rumunsku a Slovensku) do -0,8 % (v Bulharsku a na Kypru).

ANALÝZA

Harmonizované indexy spotřebitelských cen
(stejná období předchozího roku = 100)

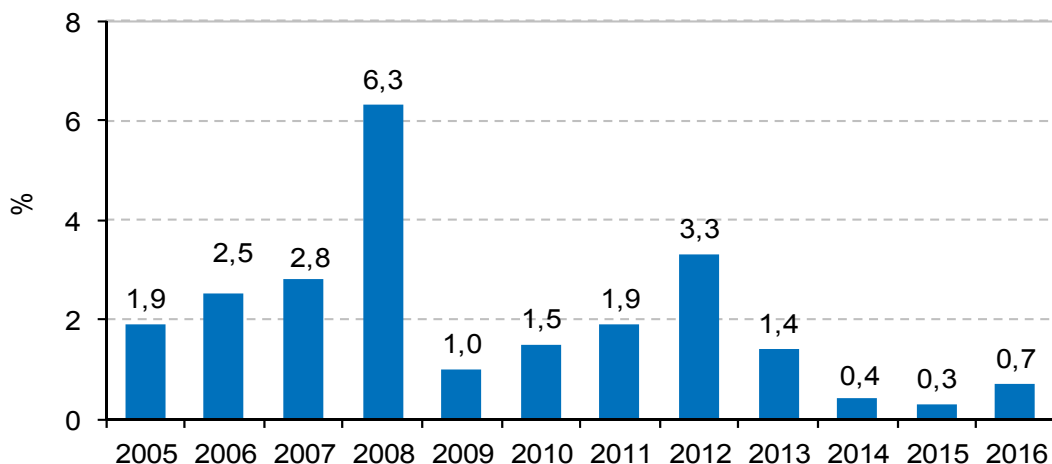
Průměrná míra inflace v roce 2016 dosáhla 0,7 %, což je o 0,4 procentního bodu více než v roce 2015. Nejnižší meziroční růst zaznamenaly spotřebitelské ceny ve 2. čtvrtletí 2016 (o 0,2 %), v 1. a 3. čtvrtletí byl růst cen mírně rychlejší (shodně o 0,5 %). Ve 4. čtvrtletí cenový růst výrazněji zrychlil na 1,4 %. Vývoj inflace v roce 2016 ovlivnil zejména růst cen tabákových výrobků a lihovin v oddíle alkoholické nápoje a tabák a růst cen nájemného a ostatních služeb souvisejících s bydlením v oddíle bydlení. Na zvyšování inflace působil též růst cen v oddílech odívání a obuv, rekreace a kultura, stravování a ubytování, ostatní zboží a služby.

Protichůdně, tj. na pokles cenové hladiny, působil pokles cen pohonných hmot v oddíle doprava a také snížení cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje.

Vývoj cen v jednotlivých oddílech spotřebního koše se projevil zvýšením cen služeb o 1,5 %, ceny zboží se zvýšily o 0,2 %.

ANALÝZA

Míra inflace
(předchozí rok = 100)

Podíl jednotlivých oddílů spotřebního koše na celkové úrovni cenové hladiny v roce 2016 ilustruje rozklad úhrnného přírůstku indexu spotřebitelských cen.

Rozklad meziroční změny indexu spotřebitelských cen v roce 2016
v procentních bodech

ODDÍL	
ÚHRN	0,7
Potraviny a nealkoholické nápoje	-0,1
Alkoholické nápoje a tabák	0,4
Odívání a obuv	0,1
Bydlení, voda, energie, paliva	0,2
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	0,0
Zdraví	0,0
Doprava	-0,2
Pošty a telekomunikace	0,0
Rekreace a kultura	0,1
Vzdělávání	0,0
Stravování a ubytování	0,1
Ostatní zboží a služby	0,1

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Největší vliv na růst cenové hladiny v roce 2016 měly ceny v oddíle **alkoholické nápoje a tabák** v důsledku zvýšení cen tabákových výrobků (i vlivem zvýšení spotřební daně od ledna 2016) o 5,1 %. Ceny lihovin se zvýšily o 4,6 %, piva o 3,8 % a vína o 1,5 %.

Na zvyšování meziročního cenového růstu působily i ceny v oddíle **bydlení**. U jednotlivých položek zde obsažených nedošlo sice k výraznému cenovému výkyvu, ale jejich celkový vliv byl díky jejich váze ve spotřebním koši významný. Ceny elektřiny se zvýšily o 1,2 %, čistého nájemného o 1,5 %, vodného o 1,3 %, stočného o 4,8 %, tepla a teplé vody o 1,0 %. Ceny zemního plynu klesly o 4,7 %.

V oddíle **odívání a obuv** byl cenový růst o 1,8 % způsoben zvýšením cen obuvi o 5,2 % a cen oděvů o 0,7 %.

V oddíle **rekreace a kultura** se zvýšily zejména ceny dovolených s komplexními službami o 2,5 %.

Zvýšily se i ceny v oddíle **stravování a ubytování** vlivem vyšších cen stravovacích služeb o 1,7 %. Ceny ubytovacích služeb vzrostly o 0,6 %.

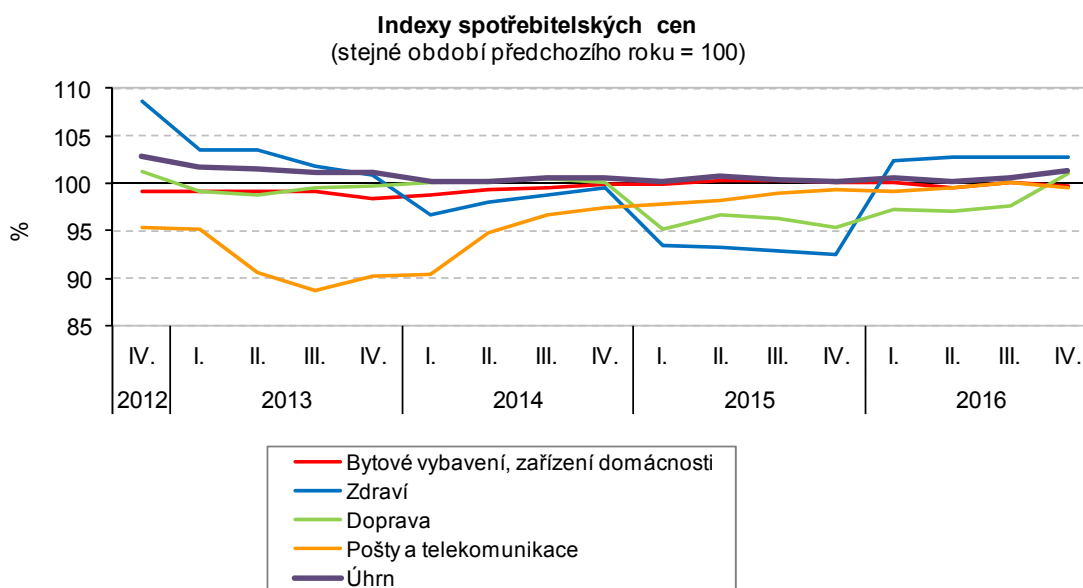
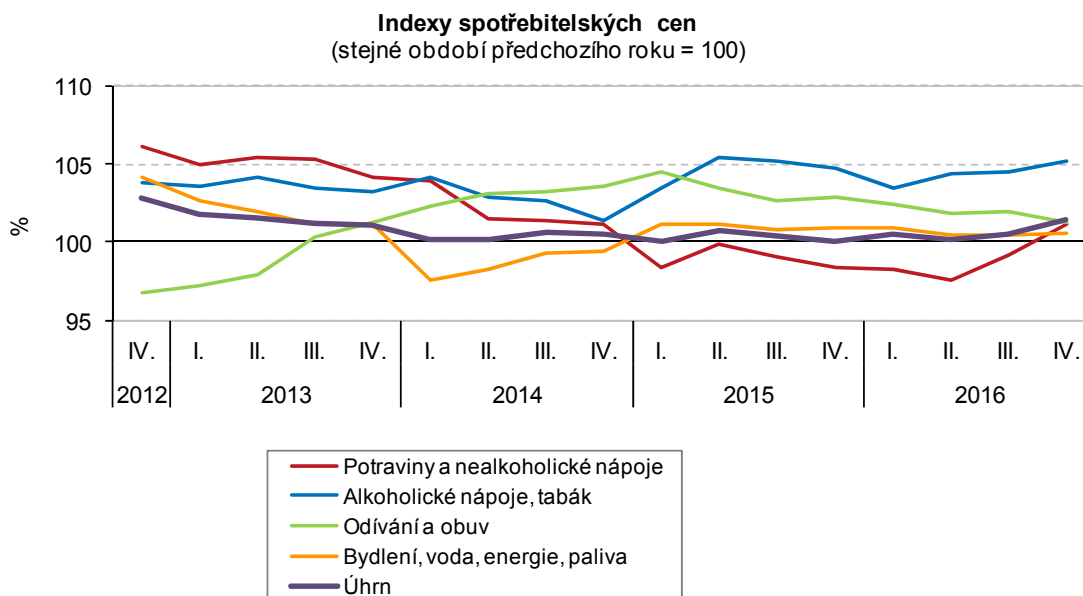
Oddíl **ostatní zboží a služby** zahrnuje různorodé položky, ze kterých se zvýšily zejména ceny služeb kadeřnických salónů a služeb osobní péče o 2,0 %, pojištění o 1,8 % a finančních služeb o 1,9 %.

Snížení cen v oddíle **doprava** ovlivnily pohonné hmoty, jejichž ceny zaznamenaly ve všech měsících roku 2016 kromě prosince meziroční pokles, který v průměru za rok 2016 činil 8,7 %.

V roce 2016 klesly ceny v oddíle **potraviny a nealkoholické nápoje** o 0,9 %. Pokles cen nastal téměř u všech hlavních klasifikačních tříd potravinářských výrobků. Největší vliv měl pokles cen ve skupině zahrnující mléko, sýry, vejce, který dosáhl -6,2 %. Vyšší než loni byly zejména ceny zeleniny o 4,3 % (z toho brambor o 15,4 %).

ANALÝZA

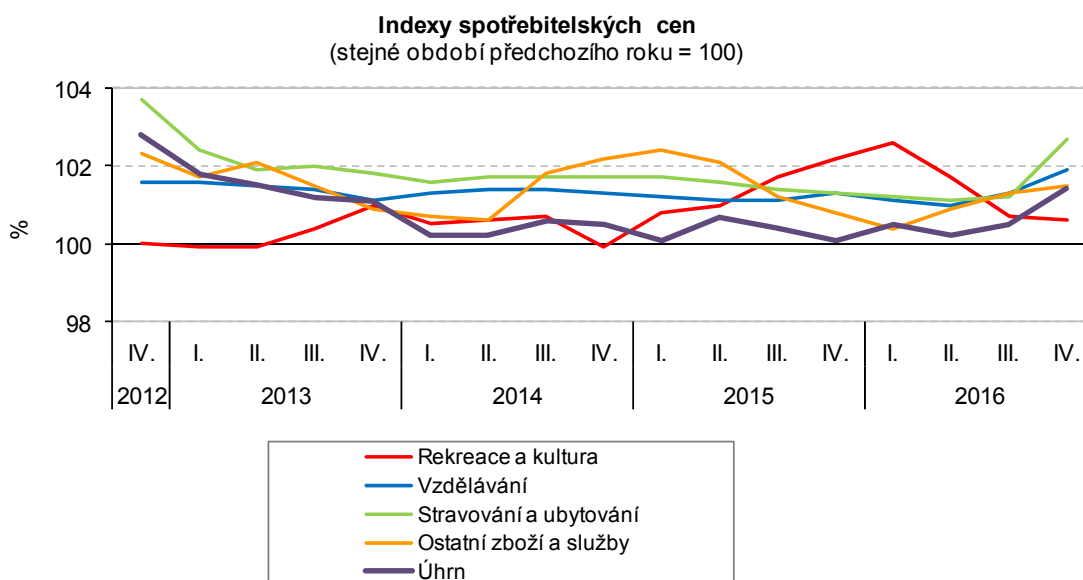
Vývoj indexu spotřebitelských cen v členění dle oddílů COICOP

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

ANALÝZA

Indexy spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2016

COICOP	Oddíl	Stálé váhy roku 2014 v %	2015	2016							
			stejně období předchozího roku = 100								
			4.čtvrtletí	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	říjen	listopad	prosinec	4.čtvrtletí	rok
0	Úhrn	1000,0	100,1	100,5	100,2	100,5	100,8	101,5	102,0	101,4	100,7
	v tom :										
01	potraviny a nealkoholické nápoje	180,6	98,4	98,3	97,6	99,2	98,8	101,6	103,3	101,2	99,1
	z toho:										
01.11	pekárenské výrobky; obiloviny	29,1	99,5	99,0	100	100,0	99,4	100,1	102,9	100,8	100,0
01.12	maso	43,4	97,1	97,9	98	100,4	101,4	101,8	101,5	101,6	99,5
02	alkoholické nápoje, tabák	93,4	104,7	103,5	104,4	104,5	104,8	105,7	104,9	105,2	104,4
03	odívání a obuv	39,2	102,9	102,4	101,8	101,9	101,8	101,2	101,0	101,3	101,8
04	bydlení, voda, energie, paliva	251,3	100,9	100,9	100,5	100,4	100,5	100,5	100,7	100,6	100,6
	z toho:										
04.111	čisté nájemné placené nájemníky v nájemních bytech	27,2	101,1	101,2	101,3	101,9	101,8	101,8	101,5	101,7	101,5
04.511	elektrina	46,9	99,4	101,2	101,2	101,2	101,2	101,2	101,2	101,2	101,2
04.521	zemní plyn	27,5	101,7	99,5	95,3	93,1	93,1	93,1	93,1	93,1	95,3
05	bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	57,8	100,1	100,1	99,5	100,0	100,3	100,1	98,8	99,8	99,8
06	zdraví	23,0	92,4	102,4	102,7	102,7	103,0	102,5	102,9	102,8	102,6
07	doprava	100,9	95,3	97,3	97,1	97,7	99,9	101,0	102,5	101,1	98,3
	z toho:										
07.221	pohonné hmoty	33,1	83,4	87,5	87,7	90,4	96,8	99,7	104,3	100,2	91,3
08	pošty a telekomunikace	30,7	99,4	99,1	99,5	100,1	100,3	99,1	99,1	99,5	99,5
09	rekreace a kultura	89,6	102,2	102,6	101,7	100,7	100,7	101,0	100,0	100,6	101,4
	z toho:										
09.60	dovolená s komplexními službami	19,8	107,2	107,4	103,2	99,8	99,6	100,2	99,6	99,8	102,5
10	vzdělávání	6,2	101,3	101,1	101	101,3	101,9	101,9	101,9	101,9	101,3
11	stravování a ubytování	58,1	101,3	101,2	101,1	101,2	101,5	102,2	104,4	102,7	101,5
12	ostatní zboží a služby	69,2	100,8	100,4	100,9	101,3	101,2	101,7	101,7	101,5	101,0

Zpracovali: pracovníci Oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ

Kontaktní osoba:
 Ing. Jiří Trexler
 Oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ
 E-mail: jiri.trexler@czso.cz
 Tel.: 274 054 137

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz